

BİLGİ

Öğrenme, araştırma veya gözlem yolu ile elde edilen gerçeğe ya da olguya bilgi denir.

İLETİŞİM

Bilginin bir gönderici ve bir alıcı arasında çeşitli yollarla aktarılmasına iletişim denir.

TEKNOLOJİ

İnsanoğlunun tasarlayarak ürettiği ya da uygulamaya koyduğu faydalı, faydasız veya zararlı her türlü aletler ve araçlardır.

BİLİŞİM

Bil gi + İlet işim
= Bilişim

DONANIM

Bilişim Teknolojileri aletlerinin elle tutulabilen fiziksel parçalarının her birine donanım adı verilir.

YAZILIM

Bilişim Teknolojileri aletlerini kullanmamızı sağlayan, kodlanarak hazırlanmış her türlü programa ya da uygulamaya yazılım denir.

ARAYÜZ

Yazılımların içerisinde kullanıcı ile etkileşime geçmek için hazırlanmış yazılı ya da görsel öğelerin bütününe arayüz denir. Sadece klavyeden yazılar yazarak kullanılan arayüzlere komut arayüzü, görsellerle desteklenen ve klavye ve farenin bir arada kullanıldığı arayüzlere ise görsel arayüz(grafik arayüzü) denir.

ETKİLEŞİM

Kullanıcının bilişim teknolojileri aletlerine fare tıklaması, dokunma, klavyedeki tuşlara basma, sesli komut verme .vb. yöntemlerle komutlar vermesi ve bilişim teknolojileri aletlerinin de bu komutlara yanıt vermesi olayına etkileşim denir.

İNTERNET

Dünya genelindeki bilgisayarların ve bilgisayar ağı sistemlerinin birbirine veri alışverişi yapmak amacıyla bağlanmasıyla oluşan sisteme internet denir.

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN KULLANIM ALANLARI

1. Sağlık
2. Eğitim
3. Üretim Sanayi
4. Uçak ve Uzay Sanayi
5. İletişim
6. Sahne Sanatları, Sinema ve TV
7. Günlük Yaşam
8. Mühendislik ve Mimarlık
9. Ticaret & Bankacılık

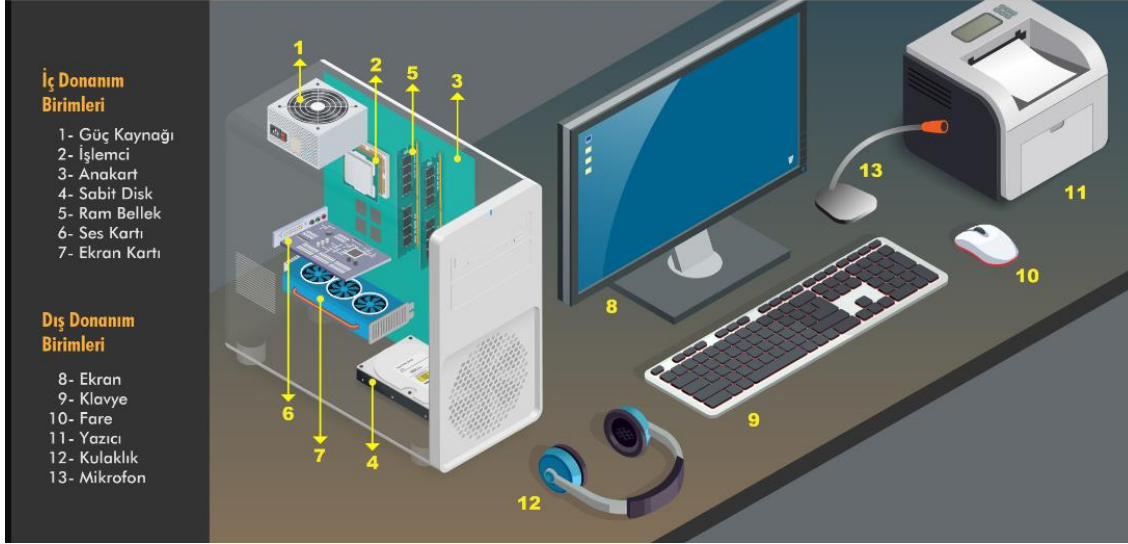
BİLGİSAYARIMDA GÖRDÜKLERİM, GÖRMEDİKLERİM

Donanım

Bir bilgisayar sistemini oluşturan ve fiziksel olarak dokunulabilen araçların tümüne donanım denir.

İç Donanım Birimleri (Dahili Donanım): Bir bilgisayarın içerisinde yer alan ve anakarta doğrudan ya da kabloyla bağlı olan donanım birimlerine iç donanım birimleri adı verilir.

Dış Donanım Birimleri (Harici Donanım): Bilgisayara kablolu ya da kablosuz olarak dışarıdan bağlı olan giriş/çıkış ve depolama araçlarının tamamına dış donanım birimleri denir.

İç Donanım Birimleri

- 1- Güç Kaynağı
- 2- İşlemci
- 3- Anakart
- 4- Sabit Disk
- 5- Ram Bellek
- 6- Ses Kartı
- 7- Ekran Kartı

Dış Donanım Birimleri

- 8- Ekran
- 9- Klavye
- 10- Fare
- 11- Yazıcı
- 12- Kulaklık
- 13- Mikrofon

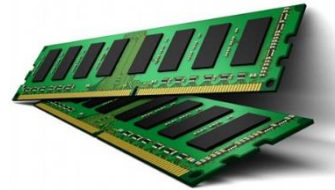
Güç Kaynağı: Bilgisayar için gerekli elektriği sağlayan ve bilgisayar parçalarına dağıtan donanım parçasıdır.

İşlemci: Bilgisayarın beyni diyebileceğimiz donanım parçasıdır. Problemleri çözer işlemleri yapar.

Sabit Disk : Bilgisayarda, verilerin kalıcı olarak depolanmasını ve istenildiğinde silinebilmesini sağlayan donanım parçasıdır.

Ram Bellek: Kullanıcının bilgisayar üzerinde çalışması sırasında yaptığı işlemlere ait verilerin geçici olarak tutulduğu donanım parçasıdır. Bilgisayar kapatıldığında ram içerisindeki tüm veriler silinmektedir.

Anakart: Bilgisayarın tüm donanım birimleri arasında iletişimi sağlayan donanım parçasıdır.

Ses ve video kartı: Ses ve video gibi içeriklerin bilgisayarda gösterilmesi ve düzenlenebilmesi için kullanılır.

Ekran (Monitör): Bilgisayarda yaptığımız işlemleri görmemizi sağlar.

Klavye: Üzerindeki tuşlar yardımıyla bilgisayara metin türünden veri girişinin yapılmasını sağlar.

Fare: Seçim yapmamızı sağlayan bilgisayar parçasıdır.

Yazıcı: Bilgisayarda hazırlanan dokümanların kâğıt üzerinde çıktısının alınabilmesi için kullanılır.

Kulaklık ve Hoparlör: Sesin bilgisayardan dışarıya aktarılabilmesi için hoparlör ve kulaklık kullanılır.

Bilgisayar donanımlarının **giriş mi? çıkış mı?** olduğunu hatırlayalım...

** bilgisayara bilgi girişi yapılması için giriş donanımları, bilgisayardaki bilgilerin çıkışı için çıkış donanımları kullanılır. İçerisinde dosya (müzik video gibi) taşıyabildiğimiz donanımlar ise hem giriş hem çıktıdır.

GİRİŞ	GİRİŞ ve ÇIKIŞ	ÇIKIŞ
1. Klavye	1. Usb bellek	1. Yazıcı
2. Mikrofon	2. CD	2. Bilgisayar Ekranı
3. Joystick	3. Dokunmatik Ekran	3. Kulaklık
4. Tarayıcı	4. Modem	4. Hoparlör
5. Webcam		5. Faks

Yazılım: Bilgisayar donanımının istenilen amaçlar doğrultusunda

çalıştırılmasıyla kullanıcının bilgisayarda istediği işlemleri yapabilmesini sağlayan **programlardır.**

İşletim Sistemi Yazılımları: Bilgisayarın yönetimini sağlayan bilgisayar ve kullanıcı arasındaki arayüz programlarıdır. Bilgisayarlarda WINDOWS Telefonlarda ise ANDROID en çok kullanılan işletim sistemidir.

DOSYA YÖNETİMİ

Dosya Nedir?

Bilgisayarda resimler ve diğer tüm bilgiler(videolar, belgeler, notlar..) dosyadır. Her dosyanın bir adı ve uzantısı vardır.

bisikletresmi.jpg

Yandaki örnekte de görüldüğü gibi dosyanın adı ve uzantısı nokta işareti ile de birbirinden ayrılır.

Dosya adı: Genellikle örnekte de olduğu gibi o dosyanın içindeki bilgiyi çağrıştıracak şekilde dosyayı hazırlayan kişi tarafından yazılır. "Bisikletresmi" burada **dosya adıdır**.

Nokta işareti: Dosya adı ile dosya uzantısını ayırmak için kullanılan ayraç görevini görür. Nokta işareti önemlidir ve genelde dosyanın hazırlandığı program tarafından otomatik konur.

Dosya uzantısı: Dosyaların bilgisayar üzerinden tanınması dosya uzantısı ile olur. Bilgisayar bir dosyayı açmadan önce dosya uzantısına bakar ve resim ise resim programı ile, yazı ise kelime işlemci ile açar.

Dosya Uzantıları

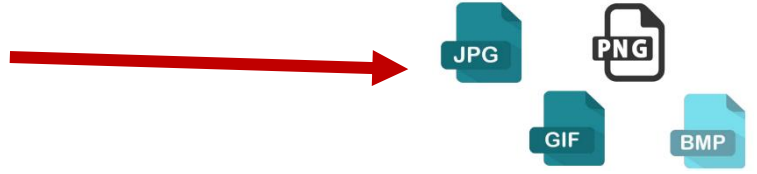
Resim dosyası uzantıları ... (.jpg, .gif, .png, .bmp vb.)

Ses dosyası uzantıları ... (.mp3, .wma, .wav, .aac vb.)

Video dosyası uzantıları ... (.avi, .wmv, .mpg, .mov vb.)

Belge dosyası uzantıları ... (.txt, .doc, .docx, pdf vb.)

Diğer dosya uzantıları ... (".html": internet dosyaları, ".swf": flash(flaş) animasyon dosyaları, ".exe": uygulama dosyaları, ".rar": sıkıştırılmış dosyalar)

Klasör Nedir?

Bilgisayarımızda dosyalarımızı (mp3, film dosyası gibi) **klasörler** içerisine atarak düzen sağlarız.

ETİK - İNTERNET ETİĞİ

Etik Nedir?

Etik; doğru ile yanlış, haklı ile haksız, iyi ile kötüyü, adil ile adil olmayı ayırt etmek, bunun sonucunda da doğru, haklı, iyi ve adil olduğuna inandığımız şeyleri yapmaktır.

İnternet Etiği: İnternet üzerinde iletişimde bulunurken doğru ve ahlaki olan davranışlarla, yanlış ve ahlaki olmayan davranışları belirleyen kurallar bütünüdür. İnternet etiği, gerçek hayatta insanlara gösterdiğiniz saygı ve nezaketin İnternet ortamında da gösterilmesidir.

- İnternet'i insanlara zarar vermek için kullanmamalıyız.
- Başkalarının İnternet'te yaptığı çalışmalara engel olmamalıyız.
- Başkalarının gizli ve kişisel dosyalarına İnternet yoluyla ulaşmamalıyız.
- İnternet ortamında oluşturulmuş sahte bilgileri yalancı şahit olarak kullanmamalıyız.
- Ücretini ödemediğimiz yazılımları kopyalayıp kendi malımız gibi kullanmamalıyız.

Etik olmayan davranış örnekleri..

- İnternet'i insanlara zarar vermek amacıyla kullanmak.
- Proje ödevimizi hazırlarken tüm bilgiyi İnternet sitelerinden almak.
- Arkadaşımızın çektiği fotoğrafı İnternet'te kendimizin gibi göstermek.
- Arkadaşımızın yalnızca bizimle paylaştığı özel bilgilerini İnternet'te paylaşmak.
- Kişisel verileri izinsiz kopyalamak ve dağıtmak.
- Parasını ödemediğimiz yazılımları kopyalayıp kendi malımız gibi kullanmak.
- Sahte içerik hazırlayarak kullanıcıları yanıltmak.
- Genel ahlaka aykırı içerik oluşturmak ve yaymak.
- Komşumuzun kablolu ağını izinsiz kullanarak film indirmek.

DİJİTAL YURTTAŞLIK

Hepimiz bu ülkede yaşayan ve eşit haklara sahip vatandaşlar yani yurttaşlarız. Birlikte yaşayan yurttaşlar olarak, bazı toplumsal kurallara ya da yasaların belirlediği kurallara uymak zorundayız.

Yalan söylememek, hırsızlık yapmamak, dolandırıcılık yapmamak, hakaret etmemek, trafik kurallarına uymak, nezaket kurallarına uymak, sıraya girmek, çevreyi korumak ve kirletmemek, başkalarının haklarına saygı duymak, doğaya saygı duymak gibi...

İnternet aracılığı ile dünyanın dört bir yanından birbirine bağlanan insanlar aynı çevrimiçi ortamı paylaşırlar. Tıpkı, bizim aynı ülkeyi, aynı şehri paylaştığımız gibi. Buna dijital ya da siber dünya da diyebiliriz. Ve

çevrimiçi ortamda da, gerçek hayatta olduğu gibi bazı kurallar vardır. Dijital ortamı paylaşan herkesin bu kurallara uyması beklenir. İşte buna da "dijital yurttaşlık" diyoruz. Yani, gerçek hayatta uymamız gereken tüm kurallara İnternet'te gezinirken de uymamız gerekir.

*Eğer, dijital yurttaşlık kurallarına uymaz isek, **zorbalık** yapmış oluruz. **Dijital zorba olmamak için** uzak durmamız gereken davranışları hiç unutmamalıyız:*

- Başkalarına hoşlarına gitmeyecek sözler söylemek,
- Başkalarının kişisel bilgilerini yayınlamakla tehdit etmek,
- Onur kırıcı sözler söylemek,
- İzinsiz bir şekilde, başkasına ait bir içeriği ve fotoğrafı kullanmak/yayınlamak,
- Kaba sözler içeren mesajlar göndermek, yorumlar yapmak,
- Doğru olmayan bilgiler ile profiller oluşturmak ve bu profiller üzerinden paylaşımlar yapmak,
- Gerçek dışı bilgiler yaymak,
- Başkalarının şifre ve kişisel bilgilerinin gizliliğine saygı duymamak ve bu tür bilgileri ele geçirmeye çalışmak....

Dijital yurttaşlığın 9 boyutu..

- Dijital Erişim:** Bireyin, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanıldığı araçlardan kendi amaçları doğrultusunda yararlanabilmesidir. "TEKNOLOJİYİ KULLANABİLMESİ"
- Dijital Ticaret:** İnternet'ten güvenli bir şekilde alışveriş yapabilmeli, internetten yapılan alışverişin risklerini bilmeli ve yanıltıcı içeriklere karşı dikkatli olmalıdır.
- Dijital İletişim:** İnternet'te konuştuğu, paylaşımında bulunduğu diğer kişilerle saygılı bir iletişim kurabilmeli, İnternet ortamında kişisel bilgilerinin gizliliğini kötü niyetli insanlardan koruyabilmelidir.
- Dijital Okuryazarlık:** Akıllı telefonlar, tabletler ve bilgisayarları kullanarak bilgiye ulaşabilmeli, bilgiyi üretebilmeli ve paylaşabilmelidir.
- Dijital Etik:** Gerçek yaşamda olduğu gibi İnternet'te de etik değerlere saygılı olmalı, ahlak çerçevesinde yapması gereken davranışlar sergilemelidir.
- Dijital Kanun:** Gerçek hayatta suç olan tüm davranışların İnternet'te de yapılmasının suç olduğunu bilir, buna uymayanları ilgili birimlere bildirir.
- Dijital Hak ve Sorumluluklar:** İnternet'te kendisine yapılmasını istemediği davranışları başkalarına da yapmamalıdır. Başkalarının içeriklerini izinsiz kullanmamalıdır.
- Dijital Sağlık:** Bilişim teknolojilerini ve İnternet'i kullanırken fiziksel ve zihinsel sağlığını korumalı, bağımlılık derecesinde kullanımdan kaçınılmalıdır.
- Dijital Güvenlik:** Kişisel bilgi güvenliğine İnternet üstünde oldukça dikkat etmeli ve İnternet ortamında gezindiği sayfaların güvenilirliğine dikkat etmelidir.

e-Devlet; vatandaşlara devlet tarafından verilen hizmetlerin internet ortamında sunulması demektir.

e-Devlet'in Yararları..

- Zamandan kazanç sağlanır,
- Maliyet düşer, verimlilik, hayat kalitesi ve memnuniyet artar,
- Kâğıt ihtiyacı ve kullanımı azalır,
- Var olan bilgilere istediğiniz yer ve ortamda ulaşmayı sağlar.
- Hem devlet hem de vatandaş için karar almada kolaylık ve hız sağlanır.

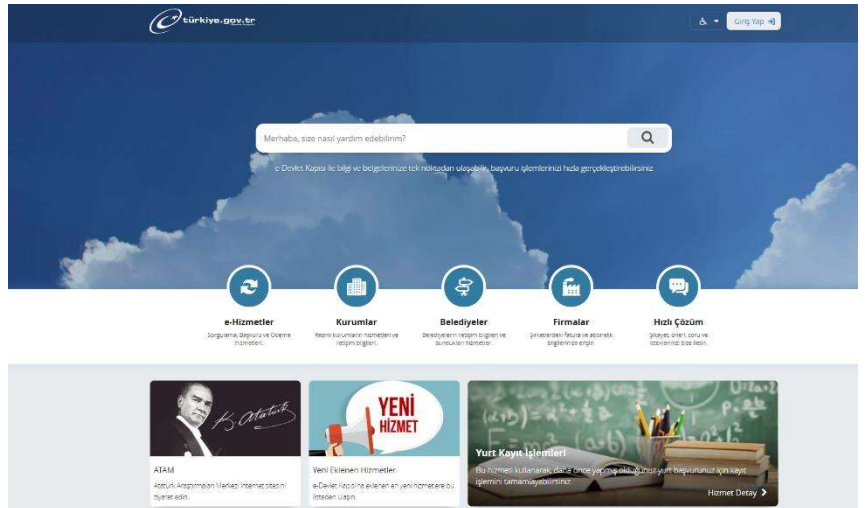

E- devlet şifresi... PTT müdürlüklerinden veya PTT şubelerinden e-devlet şifresi alınmalıdır. Şifre almak için kendimiz başvuru yapmalıyız. Başvuru esnasında üzerinde T.C. Kimlik No yazılı olan nüfus cüzdanımız yanımızda olmalıdır.

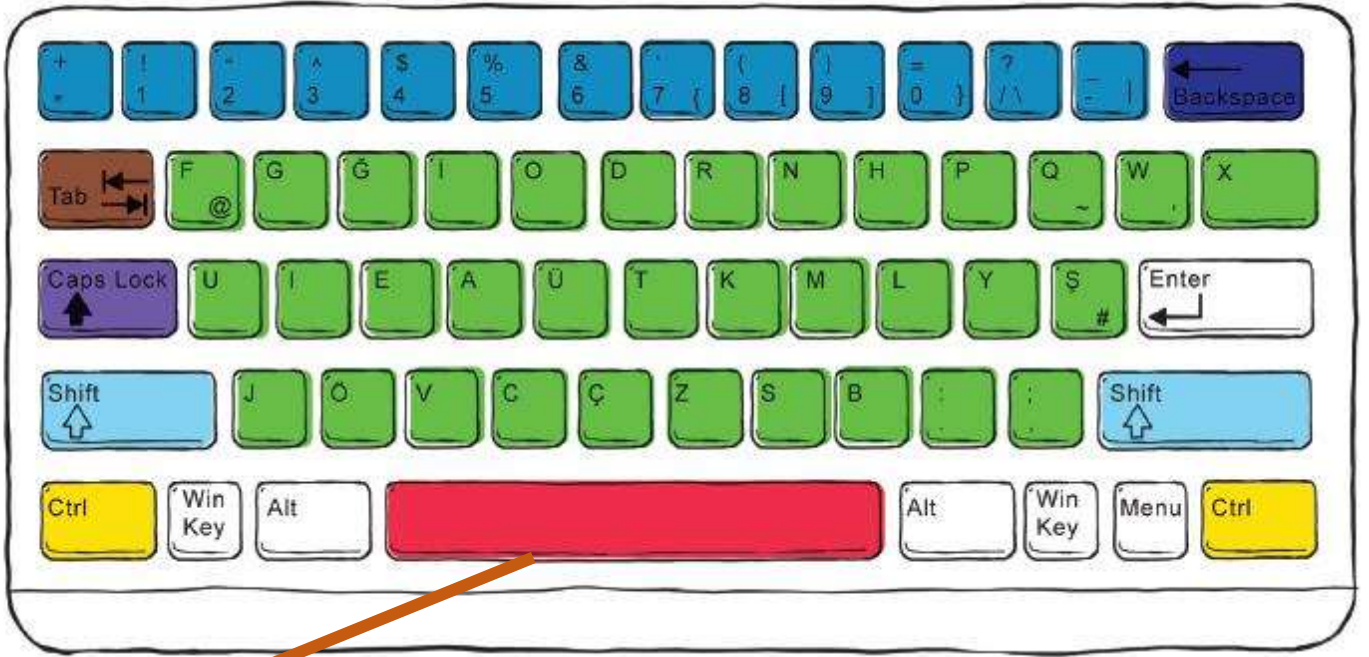
e- devlet hizmetlerinden e-okul ile öğrenciler;

- Güncel duyuruları takip edebilirler.
- Devamsızlık, not, haftalık ders programı, sınav tarihleri, aldığı belgeler, okuduğu kitaplar, davranış notu, yılsonu notları ve sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk karnesi gibi kişisel bilgilerine anlık olarak ulaşabilirler.

"İnternetteki diğer tüm bilgiler gibi, internette paylaştığımız her bilgi de internette sürekli kalabilir. İnternet herkese açıktır ve dünyadaki herkes bu bilgileri takip edebilir. Paylaştığımız her şey bir gün karşımıza yeniden çıkabilir. İnternette bizimle ilgili her şey iz bırakır." İşte biz buna **dijital ayak izi** diyoruz.

Klavye Tuşları

Space Bar : Yazı yazarken boşluk bırakmaya yarar.

Enter: Yazı yazarken alt satıra geçmek için kullanılır.

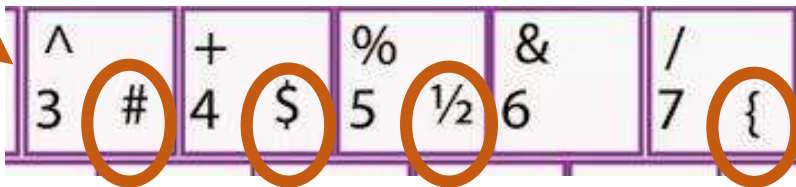
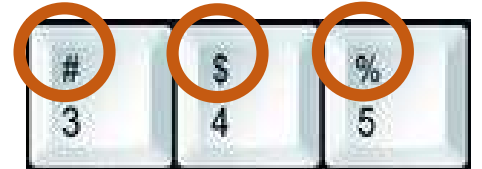
Backspace: Sola(geriye) doğru silmek için kullanılır.

Capslock: Harfleri BÜYÜK / küçük harfe çevirmek için kullanılır.

Shift: Tuşların üzerinde bulunan ikinci karakterlerin yazılmasını sağlar.

Ctrl: Kısayolları kullanmak ve simge seçimi için kullanılan tuş.

AltGr: Tuşların üzerinde bulunan üçüncü karakterlerin yazılmasını sağlar.

Hafıza Ölçü Birimleri

“Hayatta bazı ölçü birimleri vardır. Mesela anneniz size ‘Manavdan elma alıp gelir misin?’ dediğinde siz ‘Kaç kilo almalıyım?’ diye sorarsınız. İşte sizin orada kullandığınız kilo ağırlık ölçü birimidir. Kg, ton gibi.

Bilgisayardaki dosyaların da büyüklüğünü belirtmek için kullanılan ölçü birimleri vardır. Bunlara bilgisayar **hafıza birimleri** denir.”

Bilgisayarda bilgi ve veri saklanabilen ortamlara bellek denir. Bilgilerin depolanacağı birimlerin ne kadar bilgi saklayabileceği bellek kapasiteleri ile ölçülür. En küçük bellek kapasite adı **bit**'tir.

BYTE = 8 bit e eşittir. Bilgisayarların tanıdığı harf, rakam ve özel karakterlerden her biri hafızada 1 baytlık yer kaplar. Yani her bir harfi 1 veya 0 dan oluşan 8 karakterlik(bitlik) karşılığı vardır.

A harfi mesela = **1byte (8 bit)**

8 BİT (BİT) = 1 BYTE (B)

1024 BYTE (B) = 1 KİLOBYTE (KB)

1024 KİLOBYTE (KB) = 1 MEGABYTE (MB)

1024 MEGABYTE (MB) = 1 GİGABYTE (GB)

1024 GİGABYTE (GB) = 1 TERABYTE (TB)

Soru :Flash Bellek 2 GB veri saklayabiliyor.Peki bu bellek kaç MB lık veri saklayabilir?

Cevap: 1 GB = 1024 MB ise
2 GB = 2048 MB tır.

Şeyma tatilde çektiği **100 MB** büyüklüğündeki videolardan bir CD'ye kaç tane kaydedebilir?

Sinan **2GB**'lık flaş belleği içerisinde **512 MB**'lık kaç tane oyun yükleyebilir?

Hafıza kartında **1MB** yer açmak isteyen Sevgi, **128 KB**'lık kaç fotoğrafı silmelidir?

